

Jovrigt vil det ved denne Leilighed være værd at lægge Mærke til, at, naar man har et saadant Monopol, og man ikke kan magte en correct Udgave paa anden Maade, saa har den nyere Tid lært os, at man kan stereotypere den, hvorved man da efterhaanden faaer de Bletter bort, der maatte være tilbage; og det er dog ikke mere, end hvad man med Billighed kan fordrø af et saaledes monopoliseret Institut. Men Baisenshuset har lige tværtimod stereotypet Feilene; thi jeg skal bemærke, at der er Trykfeil fra Dplaget af 1806, som ere beholdte endnu i Dplagene af 1842 og 1845; og dette kalder jeg at stereotypere Feilene, det maa nemlig være skeet ved, at man lægger et ældre feilfuldt Exemplar til Grund for Sætterens Arbejde og ligeledes giver Correcteuren det at see efter, saa man paa den Maade tilveiebringer Bevarelsen af de gamle Trykfeil og deres stadige Forøgelse med nye. — Den høitærede Rigsdagsmand har yttret Noget med Hensyn til min Fortolkning af Stedet i Mathæus 28. Det skal jeg lade ligge udenfor, jeg tør ikke her indlade mig paa en theologisk Debat med den ærede Taler. Men jeg skal blot bemærke, at jeg har villet ophylse med et enkelt Exempel, hvorledes en forskjellig Oversættelse af enkelte Ord kan være af overvættets Vigtighed, ialfald med Hensyn til Berøringen med Secterne. Om jeg med Hensyn til dette enkelte Sted har Ret, gjør derfor Intet til Sagen; forkastes dette Exempel, kan der gives et andet, et tredie Exempel paa, at forskellige Oversættelser overmaade stærkt paavirke Stillingen imellem Folketirken og Secterne her i Landet. — Endnu maa jeg bede om Tilladelse til at berøre, hvad den ærede Taler gjentagende har fremhævet, at der ingen Anledning er til en saadan Dabel over de Mænd, som have havt med Sagen at gjøre, eller, som han har yttret ved Slutningen af sit Foredrag, til en saadan „stærk Daddel“. Og jeg skal da tillade mig at bringe i Erindring, at, da jeg i et foregaaende Møde havde Ordet, lagde jeg allerede for Dagen, hvorledes min Tankegang er i denne Henseende, idet jeg udtrykkeligen bemærkede, at man kunde i denne Sag see Monopolers eiendommelige Stadelighed; thi man vidste godt, at denne Stiftelse i lang Tid

havde havt meget anseete, hædrede og hæderlige Mænd til Overbestyrere. Og jeg vil derhos opfordre Enhver, der kan det, til at sige mig imod, naar jeg tillader mig at udtale haade, at det ikke er min Maneer i Almindelighed at tyde hen til Dabel over Mænd, der ikke ere her tilstede og altsaa ikke her kunne forsvare sig, og navnlig, at jeg ikke med det mindste Ord eller Antydning har givet Anledning til at bringe det Forslag, som jeg har stillet, og som angaaer en Sag, der i nogen Maade kan være vigtigere end mange menneskelige Personligheder, i Forbindelse med en Dabel eller stærk Dabel over nogen som helst Person.

Orsted: Jeg har ikke nægtet, at det er et Monopol, Baisenshuset har, men jeg har kun nægtet, at det var et Monopol, som kunde indbefattes under de Grunde, hvorfor man i Almindelighed fordømmer Monopoler. Naar jeg har sagt, at dette Monopol ikke er Andre til Ginder i at lade trykke Bibles, men at det kun angaaer den kirkelige Oversættelse af Biblen og det Præg af Kirkelighed, som den Bibel har, der udgives af Baisenshuset, da veed jeg meget godt, at Udtrykkene i Resolutionen af 1740 ere meget almindelige, men det er dog et bekjendt Factum, at der ere og have været Mange her i Landet, der have ladet trykke Oversættelser af det nye Testament og andre enkelte Bøger, og naar den ærede Landssthingsmand mener, at der er opstaaet Spørgsmaal om Berettigelse hertil, da er det Noget, som er mig ganske ubekjendt, idetmindste veed jeg med Visshed, at der i en lang Række af Aar ikke har været Tale om, at Saadant kunde formenes Nogen. — Den ærede Landssthingsmand har omtalt, at der har været en geistlig Mand, som anskaffede en Mængde norske Bibles, som han uddeelte i sin geistlige Virkekreds, og som det blev ham paalagt ikke at bruge; men her er jo Spørgsmaal om den kirkelige Brug af Biblen og ikke om privat Brug deraf. — Naar det med Hensyn til Correcturen er bemærket, at det ikke er vanskeligere at corrigere en stor Masse f. Ex. 2200 Ark end 1 Ark, da er det ganske rigtigt, at naar man er useilbar, vil der ligesaa lidt indløbe Feil i 2200 Ark som i eet, men naar der hører stor Omhyggelighed til